

Posudek na bakalářskou práci Svatopluka Nevrkly:

“Is it Rational to Believe in God?”

Epistemology, Metaphysics and Method in Works of Bernard Lonergan

Obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Svatopluka Nevrkly je psaná v angličtině, má 53 stran a je rozdělena do pěti částí. Po úvodu (kapitola 1.), kde autor velmi zajímavě zasazuje svůj projekt do současné debaty, vymezuje jej, definuje metodu a cíl svého bádání, následuje kapitola shrnující problematiku důkazů Boží existence. Ovlivněn analytickou filosofií, autor zkoumá formální stránku důkazů od Anselma přes Tomáše k Descartovi, ale zároveň je schopen poodstoupit a položit si otázku po smyslu výrazů, které se v důkazech objevují. Obdobně pak zkoumá Humův pojem kauzality a Kantovu kritiku realistické metafyziky. Tato poslední část kapitoly sice častěji čerpá ze sekundární literatury než z primární, ale v širokém záběru tématu a vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci a ne disertaci, je to obhajitelné. Třetí a čtvrtá kapitola jsou pak věnované Lonerganovi. Nejprve jsme seznámeni s Lonerganovým projektem ve filosoficko-teologickém kontextu jeho doby. Této části by možná prospěl ještě odstavec, který by systematicky shrnoval základní biografické údaje a nabídl historicky členěný a jen krátce komentovaný seznam jeho prací; nebo alespoň dvě dlouhé poznámky pod čarou. Ale práce je spíše analyticky než historicky orientovaná, tak tento drobný nedostatek jejímu stylu příliš neubere na systematickosti a přehlednosti. Stejná kapitola pokračuje představením obratu k subjektivitě v Lonerganově podání a jeho pojetím soudu, odtud pak rostoucího důrazu na sebe-potvrzení jako předpokladu pro metafyziku. Čtvrtá kapitola pak podává detailní analýzu Lonerganovy metafyziky, jejích možností, ale také její kritiky. V závěru autor kriticky shrnuje Lonerganův přínos a říká, že ač dnešní filosofie a teologie, ovlivněny postmoderní kritikou, se od metafyziky spíše odklánějí, Lonerganův důraz na zdroj nejzazšího dobra, pravdy a smyslu, je možné integrovat i do života, který se odvíjí v různých formách, Wittgensteinovsky řečeno, v různých jazykových hrách. Následuje bibliografie o padesáti, většinou cizojazyčných položkách.

Bakalářská práce Svatopluka Nevrkly je výjimečně zdařilá. Autor prokazuje svou schopnost kriticky pracovat s prameny a zároveň samostatně myslet a argumentovat. Přes několik málo drobných nedostatků – většinou technického charakteru (např. citátům uvádějícím práci by více slušel odkaz k původním knižním vydáním než na internetovou stránku; a na úvodní straně by Praha mohla být napsána s velkým písmenem) práci jednoznačně doporučuji ke klasifikaci výtečně (A) a doufám, že autor bude ve svém bádání pokračovat.

V Praze, 29.8. 2006

Ivana Noble